

Odučeno v projektu DUM – předložky - výklad

Předložky - jsou slova neohebná, která vyjadřují podobně jako příslovce různé okolnosti, vztahy (místo, čas, způsob, příčinu aj.), ale jejich význam se projevuje teprve ve spojení se jmény ve vazbě předložkové.

Předložka řídí pád, s nímž je spojena.

Rozdělení předložek:

1. **předložky vlastní (původní)** - mají jen význam předložek (např. *z, od, v, na*),
2. **nevlastní (nepůvodní)** - mohou být podle větné souvislosti i jiným slovním druhem (např. *uprostřed silnice* - leží *uprostřed*, *vedle* nás - sedí *vedle*).

Předložky se pojí s pády:

1. Některé **s jedním pádem** (např. jen s 2. pádem *do hlavy, od stromu, u lesa, kromě otce*),
2. některé **s dvěma pády** (např. *na hraně - na stůl, před mužem - před muže, v lesy - v lesích, po dobu - po době, nad dům - nad domem*)
3. nebo **s třemi pády** (např. *za dílem - za díl - za poledne;*).

Neslabičné předložky

4. K neslabičným předložkám *s, z, v, k* přidáváme někdy pro lepší výslovnost samohlásku *-e*:
se psem, ke kočce, ze dvora, ve škole (podobně také např. *nade mnou, pode mnou, přede mnou*).
5. Někdy před slovem začínajícím souhláskou *p* mívá předložka *k* slabičnou podobu *ku*: *ku prospěchu, ku pomoci, ku Praze, ku příkladu* (i *kupříkladu*).

Pozor!

6. **Předložka *kromě*** - se 2. pádem (*kromě matky, kromě středy*);
7. **Předložka *mimo*** - se 4. pádem (*mimo matku, mimo středu*).

Zdroj: Český jazyk, Přehled učiva ZŠ, V. Styblík, J. Melichar, Fortuna 2005